

Een fusie: wat komt daar juridisch bij kijken?

Vroeg of laat krijgt bijna elke vereniging wel te maken met de vraag of een fusie met een andere vereniging misschien een goed idee is. Soms vanuit eigen kracht bedacht, maar meestal uit nood geboren. Maar zodra het woord fusie valt komt daar meestal direct veel sentiment bij kijken. De eigen identiteit met een unieke clubcultuur en traditie is namelijk een groot goed. Zodra de eerste emoties tot bedaren zijn gebracht, kan een mogelijke fusie rustig worden bekeken. Sowieso geldt: 'It takes two to tango'. Dus alles wat hieronder wordt beschreven geldt ook voor de fusiepartner of moet samen met de fusiepartner worden besproken.

DOOR: MR. ARTHUR VAN DER HOFF (VERENIGING EN RECHT)

De verkenningsfase: bestaande structuren loslaten of versterken?

Een fusie betekent hoe dan ook een nieuwe start. De verkenningsfase is een open traject waarin door de besturen van beide verenigingen stap voor stap wordt gekeken hoe de nieuwe fusievereniging eruit kan komen te zien en wat daarbij de te volgen koers en route is. Ook zullen de diverse geledingen in de verenigingen hierbij moeten worden betrokken. Bovendien kunnen ook andere partijen worden betrokken, zoals de gemeente, de bond en mogelijk ook de sponsors. Na meerdere verkennende gesprekken kan de keuze worden

gemaakt of er voldoende vertrouwen is om het fusieplan verder uit te werken.

Vorbereidingsfase: opstellen fusiedocument of voorstel van fusie

Als wordt besloten om de fusie daadwerkelijk te gaan voorbereiden, dan kan (door beide verenigingen) een 'fusiecommissie' worden ingesteld die de opdracht krijgt om het fusiedocument op te stellen dat – na vaststelling door de besturen van beide verenigingen – aan de algemene ledenvergaderingen kan worden voorgelegd. In dit document wordt de fusie op hoofdlijnen beschreven.

FOTO: SHUTTERSTOCK

Twee typen fusie

In dit stadium is het goed om te weten dat er juridisch gezien twee verschillende typen fusie mogelijk zijn: de praktische fusie en de juridische fusie. Een van beide moet worden gekozen.

Bij een praktische fusie is er sprake van een overdracht van 'de middelen' van de ene vereniging naar de andere (of nieuwe vereniging). Niet in één juridische handeling, maar middel voor middel. Dat geldt niet alleen voor de bezittingen (en eventuele schulden), maar ook voor de leden en het eventuele personeel. Het lidmaatschap van de leden gaat dus niet automatisch

Juridisch gezien zijn er twee verschillende typen fusie mogelijk: de praktische fusie en de juridische fusie. Een van beide moet worden gekozen"

over. De 'verdwijnende vereniging' moet na overdracht van de middelen worden ontbonden en vereffend.

Bij een juridische fusie fuseren de 'verdwijnende verenigingen' met al hun middelen, rechten, plichten, bezittingen en schulden 'van rechtswege' in één geheel met/in een ►

'verkrijgende vereniging', mits uiteraard de juiste juridische procedure wordt gevolgd. Dat geldt dus ook voor de leden en medewerkers. De 'verdwijnende vereniging' wordt automatisch ontbonden.

In het fusiedocument/voorstel van fusie kan een voorlopige keuze worden voorgesteld voor een van de twee mogelijkheden. Het is uiteraard aan te raden om te zorgen voor voldoende juridische deskundigheid om de keuze weloverwogen te kunnen maken.

De juridische fusie

De wet eist voor een juridische fusie het opstellen van een formeel 'voorstel van fusie'. Bovendien moet rekening worden gehouden met wettelijke termijnen. Een groot voordeel van de juridische fusie is dat alle leden van rechtswege het

lidmaatschap van de nieuwe vereniging verkrijgen. Dat maakt de kans dus kleiner dat er na de fusie minder leden overblijven. Bij een praktische fusie zal elk individueel lid zich namelijk opnieuw actief moeten aanmelden bij de fusievereniging.

Bij het voorstel van fusie is een toelichting vereist. Hierin is onder meer opgenomen hoe de nieuwe organisatiestructuur in elkaar zit. Verder de reden waarom voor de fusie is gekozen. De financiële gevolgen moeten zijn beschreven en de toelichting moet een presentatie van de begroting bevatten. Ook de gevolgen voor de werknemers van de vereniging moeten zijn beschreven.

Tot slot geldt dat bij het voorstel van fusie de nieuwe statuten van de verkrijgende (of nieuwe) vereniging woordelijk moeten zijn opgesteld. Daarom dienen de teksten voor de presentatie aan de leden al te zijn afgestemd met de notaris. Ook het nieuwe bestuur dient bekend te zijn. Bij een juridische fusie moeten alle bestuurders van de verdwijnende verenigingen het voorstel van fusie ondertekenen.

WIL JE WORDEN ONDERSTEUND BIJ EEN FUSIEPROCES? DE KNGU HELPT!

BEN JE CLUBBESTUURDER EN ZIJN ER FUSIEPLANNEN? LAAT HET ONS WETEN! WIJ KUNNEN JE HELPEN BIJ HET PROCES, INDIEN GEWENST IN SAMENWERKING MET DE NEDERLANDSE STICHTING VOOR VERENIGING EN RECHT VOOR DE JURIDISCHE ONDERSTEUNING. DE KNGU BESCHIKT OVER MODELSTATUTEN VOOR VERENIGINGEN EN BIEDT OOK EEN STAPPENPLAN VOOR ONTBINDING (NOODZAKELIJK BIJ DE PRAKTISCHE FUSIE). SOWIESO DIENT DE KNGU INSTEMMING TE GEVEN BIJ DE FUSIE EN IN VERBAND MET DE VERSCHILLENDE TERMIJNEN IS HET VERSTANDIG OM DAT IN EEN VROEGTIJDIG STADIUM AF TE STEMMEN. NEEM CONTACT OP MET DE KNGU VIA SERVICETEAM@KNGU.NL.

Voorlopige goedkeuring voor de fusie: de consulterende algemene ledenvergadering

Als de contouren zijn geschetst in het fusiedocument (bij de juridische fusie het 'voorstel van fusie met toelichting'), dan is het aan de algemene ledenvergaderingen van beide verenigingen om te beslissen of het bestuur van elke vereniging de opdracht en het mandaat krijgt om de fusie verder voor te bereiden. In een volgende algemene ledenvergadering zal dan formeel tot de fusie kunnen worden besloten. In deze consulterende algemene ledenver-

gadering wordt het geheel met de leden besproken. Leden kunnen nog wijzigingen indienen, die vervolgens nog wel met de andere vereniging moeten worden afgestemd alvorens te kunnen worden geaccepteerd.

Wanneer wordt gekozen voor de juridische fusie, geldt een publicatieplicht. Het voorstel van fusie wordt ter inzage gelegd bij de Kamer van Koophandel en de eigen verenigingssecretariaten. Bezwaren tegen de fusie door bijvoorbeeld schuldeisers kunnen tot één maand na de deponering worden ingediend. Na deze periode van één maand kan een verklaring van 'non-verzet' worden opgevraagd. Het voorstel van fusie moet worden gepubliceerd in een landelijk verschijnend dagblad.

Het definitieve besluit over de fusie: de besluitvormende algemene ledenvergadering

Bij de praktische fusie wordt voor de verdwijnende vereniging(en) besloten tot ontbinding en moet vervolgens de vereffening plaatsvinden. Bij de juridische fusie wordt het gedeponeerde voorstel tot fusie ter besluitvorming voorgelegd aan de algemene ledenvergadering. Er kunnen hier geen afwijkingen meer zijn ten opzichte van het gedeponeerde voorstel. Voor alle algemene ledenvergaderingen geldt dat goed moet worden gekeken naar de termijn van de oproep en de vereiste meerderheid bij het stemmen. Voor een formeel besluit met betrekking tot een fusie geldt vrijwel altijd dat de leden beslissen met een twee derde meerderheid van de uitgebrachte geldige stemmen. Bij de consulterende algemene ledenvergadering geldt meestal dat een normale meerder-

“Een groot voordeel van de juridische fusie is dat alle leden van rechtswege lid worden van de nieuwe vereniging. Dat maakt de kans dus kleiner dat er na de fusie minder leden overblijven”

heid genoeg is. De termijnen en de vereiste meerderheid bij het stemmen blijken uit de actuele statuten.

Notariële akte en inschrijving

De juridische fusie moet worden bekrachtigd door een notariële akte. Dit geldt ook bij de praktische fusie bij een naamswijziging. Bij een juridische fusie geldt dat de akte moet worden verleden binnen zes maanden na de aankondiging van de fusie. De fusie gaat de dag daaropvolgend in. De fusie wordt voltooid met inschrijving in het handelsregister van de Kamer van Koophandel.

Elke vereniging is anders

Een fusie is altijd een langdurig en ingewikkeld proces met vele aspecten. Dit artikel geeft je een globaal inzicht in de juridische kanten van het fusieproces. De wettelijke voorschriften moeten altijd nauwkeurig worden gevolgd. Uiteraard is elke vereniging anders en voor zover de wet de keuzevrijheid geeft, moet altijd worden gekeken wat in een bepaald geval het beste past. ■

MR. ARTHUR VAN DER HOEFF IS VOORZITTER VAN DE NEDERLANDSE STICHTING VOOR VERENIGING EN RECHT. BIJ DIT NATIONAAL KENNISINSTITUUT IS EEN GROOT AANTAL BRANCHE- EN VERENIGINGSORGANISATIES AANGESLOTEN, ZOWEL BINNEN ALS BUITEN DE SPORT. DAARONDER OOK DE KNGU. CONTACT OPNEMEN MET DE NEDERLANDSE STICHTING VOOR VERENIGING EN RECHT KAN VIA E-MAIL INFO@VERENIGINGENRECHT.NL OF TELEFONISCH VIA 010 458 84 31.